

**Ministerstvo životného prostredia
Slovenskej republiky**

**SPRÁVA O STAVE
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
V ROKU 2007**

**Slovenská agentúra
životného prostredia**

Ludstvo je súčasť prírody a život závisí od nenarušeného fungovania prírodných systémov, ktoré zabezpečujú zásoby energie a výživných látok, ... Trvalý úžitok z prírody závisí od udržiavania základných ekologických procesov a životne dôležitých systémov, od rôznorodosti foriem života, ktoré sú ohrozené nadmernou exploataciou a deštrukciou stanovišť zo strany človeka.

Svetová charta o prírode schválená Valným zhromaždením OSN 28. októbra 1982

MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA

• MEDZINÁRODNÁ STAROSTLIVOSŤ O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Spolupráca Vyšehradskej skupiny

Ministri životného prostredia Česka, Maďarska, Poľska a Slovenska sa stretli v Prahe 24.- 25. mája 2007 na svojom 14. stretnutí. Stretnutie sa zameralo na klimatické zmeny, rámcovú smernicu o odpadoch, koordináciu environmentálnych politík a prípravu na konferenciu ministrov životného prostredia EHK OSN, konanú na jeseň 2007 v Belehrade.

Dvojstranná spolupráca

Dvojstranná spolupráca so susednými krajinami Českom, Poľskom, Maďarskom a Rakúskom bola zameraná hlavne na spoluprácu prihraničných regiónov pri programovaní a realizácii spoločných projektov aj s finančnou podporou programov EÚ. Rovnako intenzívne sa pracovalo v zmiešaných komisiách a pracovných skupinách pre spoluprácu s uvedenými krajinami pre oblasť hraničných vôd.

Mnohostranná spolupráca

Významným medzinárodným podujatím bola 6. ministerská konferencia „Životné prostredie pre Európu“ 10. – 12.10.2007 v Belehrade za účasti 2 000 delegátov, ktorí zastupovali 51 členských štátov regiónu Európskej hospodárskej komisie OSN (EHK OSN), Európsku komisiu, medzinárodné organizácie, mimovládne organizácie, finančné inštitúcie, regionálne environmentálne centrá i občianske organizácie. K hlavným témam konferencie patrilo hodnotenie činnosti a implementácia, budovanie kapacít a budúcnosť procesu Životné prostredie pre Európu. Mimo hlavného programu sa uskutočnilo vyše 60 sprievodných podujatí. Zástupcovia MŽP SR boli priamo zainteresovaní na podujatí EHK OSN „Vyhodnotenie stavu cezhraničných vôd v regióne EHK OSN“, ďalej na podujatí Medzinárodnej komisie pre ochranu Dunaja (ICPDR) o povodí rieky Tisy. EEA prezentovala 4. správu o stave životného prostredia v Európe, ktorá podáva prehľad o aktuálnej situácii vo všetkých 53 štátoch paneurópskeho regiónu. Historicky prvé spoločné zasadnutie ministrov životného prostredia a ministrov školstva na tému vzdelávania k trvalo udržateľnému rozvoju hodnotilo pokrok pri implementácii stratégie k trvalo udržateľnému rozvoju a bolo schválené strategické smerovanie procesu po konferencii. Ministri a mimovládne organizácie diskutovali o problematike biodiverzity. Dosiahnutie stanoveného cieľa znížiť stratu biodiverzity do roku 2010 bude zložitou úlohou a osobitne bola zdôraznená potreba medzisektorového prístupu k ochrane biodiverzity i k zmene klímy. Tieto globálne výzvy boli zakotvené v prijatom Belehradskom vyhlásení k biodiverzite. Účastníci konferencie hodnotili pokrok a perspektívy implementácie Environmentálnej stratégie pre štáty východnej Európy, Kaukazu a strednej Ázie, ako aj perspektív štátov juhovýchodnej Európy. Napriek značnému pokroku, ktorý sa dosiahol v zásobovaní vodou, manažmente vodných zdrojov a poľnohospodárstva, je zrejmé, že výsledky v iných oblastiach nespĺňajú očakávania, čo je dôsledok nedostatočných finančných prostriedkov, ľudských a inštitucionálnych kapacít. Napriek nespornému prínosu, aký zaznamenal proces Životné prostredie pre Európu pre celý paneurópsky región, sa v Belehrade jasne ukázala potreba prispôbiť ho meniacim sa politickým a ekonomickým podmienkam v regióne, ktoré sú veľmi rôznorodé. Táto potreba reformy, jasnej a jednoznačnej definície cieľov a priorít do budúcnosti, je zakotvená aj v Deklarácii ministrov, ktorá bola prijatá na záver konferencie.

Ďalšia medzinárodná spolupráca sa rozvíjala v rámci CSD, UNESCO, WHO, FAO, WMO, UNEP, WB a ďalších inštitúcií, programov a kampaní OSN, ako aj pri realizácii záväzkov vyplývajúcich pre SR z medzinárodných dohovorov, uvedených v príslušných kapitolách.

Koordinácia environmentálnych aktivít SR smerom k EÚ

Koordinácia politiky SR k EÚ v starostlivosti o životné prostredie je v gescii MŽP SR. Prvostupňovú koordinačnú úlohu zabezpečuje Rezortná koordinačná skupina pre životné prostredie (RKS ŽP). RKS ŽP schvaľovala pozície na rokovania pracovných skupín Rady EÚ pre životné prostredie, vyjadrovala sa k návrhom inštrukcií pripravovaných pre Komisiu pre záležitosti EÚ 1 ako aj návrhu mandátu pre zastupovania Slovenska na úrovni Rady EÚ pre životné prostredie. V rámci RKS boli diskutované a riešené otázky a problémy aj s nadrezortnou pôsobnosťou: prípravy podkladov a predbežných stanovísk na rokovanie Výboru pre európske záležitosti NR SR, koordinácia konaní o porušení Zmluvy o založení ES a pod., reportingové povinnosti voči Európskej komisii, problémy pri preklade dokumentov, korigendá platných legislatívnych predpisov, tlmočenie v pracovných skupinách rady. Príprava a schvaľovanie pozícií na rokovania COREPERu boli v oblasti životného prostredia zabezpečované prostredníctvom účasti zástupcu MŽP SR na zasadnutiach Komisie pre záležitosti EÚ 1. Okrem pravidelných stretnutí RKS ŽP sa zároveň uskutočnili aj neformálne stretnutia k riešeniu konkrétnych problémových okruhov, resp. operatívnych problémov, v období medzi jednotlivými formálnymi rokovaniami RKS ŽP.

Najvyšším rozhodovacím orgánom na úrovni EÚ v oblasti životného prostredia pre prijímanie legislatívnych aktov a politických dokumentov je Rada EÚ pre životné prostredie (RŽP), členom za SR je minister životného prostredia. Okrem pravidelných zasadnutí predsedníctvo zvyčajne organizuje aj tzv. neformálnu radu ministrov ŽP vo svojej krajine. V sledovanom období sa konalo celkovo 6 zasadnutí z toho 4 formálne (20.2. a 20.12.2007 v Bruseli a 27.6. a 30.10.2007 v Luxemburgu).

V starostlivosti o životné prostredie pracujú 2 pracovné skupiny RŽP (Pracovná skupina pre životné prostredie – tematicky zameraná na vnútorné environmentálne politiky a Pracovná skupina pre medzinárodné aspekty životného prostredia – zameraná na externé environmentálne politiky a koordináciu stanovísk členských krajín pred vyjednávaním o medzinárodných dohovoroch v oblasti životného prostredia). Zástupcovia rezortu životného prostredia, ako aj prizvaní odborníci z iných rezortov (MH SR, ÚGKK SR, MZ SR – CCHLP, ÚVZ SR, MP SR, MDPT SR) sa v sledovanom období pravidelne zúčastňovali zasadnutí pracovných skupín Rady EÚ.

Záujmy SR boli presadzované vďaka aktívnej účasti zástupcov rezortu na zasadnutí jednotlivých formácií Rady EÚ pre ŽP najmä Rady ministrov životného prostredia, v rámci ktorých boli obhajované pozície Slovenska najmä v oblasti zmeny klímy, ktoré sú vysokou prioritou nielen EÚ, ale aj Slovenska pre súčasné obdobie. Slovensko podporilo ambiciózne ciele na zníženie emisií skleníkových plynov, avšak vyjadrilo obavy z postupu, akým sa EÚ rozhodla pristúpiť k prijatiu týchto záväzkov. Podľa SR by prijatiu spoločného záväzku mala predchádzať hlboká diskusia a dosiahnutie vnútornej dohody medzi jednotlivými ČŠ o ich podiele zodpovednosti. V rámci problematiky zníženia emisií CO₂ z osobných automobilov Slovensko obhajovalo názor, že je potrebné mať na pamäti možné dopady tohto procesu na správanie sa motoristickej verejnosti, najmä vo vzťahu ku kúpyschopnosti obyvateľstva. Zvýšenie ceny motorových vozidiel kvôli zníženiu emisií CO₂ sa premietne do starnutia existujúceho vozidlového parku, ktorý niekoľkonásobne zaostáva za súčasne platnými limitmi emisií.

Na zasadnutí Rady ministrov životného prostredia dňa **20.2.2007 v Bruseli** Rada schválila návrh záverov Rady k strednodobej a dlhodobej stratégii EÚ v úsilí o zmiernenie zmeny klímy. Delegácie sa zhodli na potrebe formulovať stredno a dlhodobú víziu EÚ pre medzinárodné rokovania o globálnej dohode po roku 2012. V schválených záveroch Rady sa EÚ zaväzuje znížiť emisie skleníkových plynov o 30 % do roku 2020, ak ostatné rozvinuté krajiny prijmú porovnateľné záväzky a primeraný príspevok preukážu hospodársky rozvinutejšie rozvojové krajiny. EÚ sa zároveň zaväzuje k jednostrannému zníženiu emisií skleníkových plynov do roku 2020 aspoň o 20 %. Rada schválila závery s príspevkom Rady pre životné prostredie na jarné zasadnutie Európskej rady. V schválených záveroch si EÚ stanovila ako cieľ 20 % podiel energie z obnoviteľných zdrojov na spotrebe energie v EÚ do roku 2020 a záväzný minimálny cieľ 10 %-ný podiel biopalív na celkovej spotrebe benzínu a nafty v doprave v EÚ do roku 2020 za predpokladu, že druhá generácia biopalív bude komerčne dostupná.

Rada schválila závery Rady k tematickej stratégii trvalo udržateľného využívania pesticídov. Rada kvalifikovanou väčšinou odmietla návrh rozhodnutia Rady o dočasnom zákaze používania a predaja geneticky modifikovanej kukurice (*Zea mays* L. línia MON 810) obsahujúcej gén Bt cryIA(b) v Maďarsku podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/18/ES. Rada nedosiahla kvalifikovanú väčšinu pri hlasovaní o návrhu rozhodnutia Rady, ktorým sa v súlade so smernicou 2001/18/ES uvádza na trh klinček (*Dianthus caryophyllus* L., línia 123.2.38) s geneticky modifikovanou farbou kvetu. Konečné rozhodnutie sa tým prenáša v súlade s pravidlami komitológie na Európsku komisiu (ďalej EK), ktorá môže prijať opatrenia v svojej právomoci. Počas zasadnutia sa uskutočnili politické diskusie k návrhu smernice o začlenení leteckej dopravy do systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v rámci Spoločenstva a k tematickej stratégii na ochranu pôdy. Výstupy diskusie ministrov budú použité pre ďalšiu orientáciu pri príprave návrhov na úrovni pracovnej skupiny. Rada diskutovala aj o oznámení EK o výsledkoch preskúmania komunitárnej stratégie na zníženie emisií CO₂ z osobných áut a ľahkých úžitkových vozidiel. Výstupy diskusie ministrov budú slúžiť na usmernenie práce EK pri príprave legislatívnych návrhov, ktoré by mali byť predložené koncom roka 2007, prípadne začiatkom 2008.

Dňa **28.6.2007** sa zasadnutie Rady EÚ pre životné prostredie uskutočnilo v Luxemburgu. Rada dosiahla významné politické dohody k návrhu smernice o odpadoch, návrhu smernice o normách kvality životného prostredia v oblasti vodného hospodárstva a návrhu nariadenia o zákaze vývozu a bezpečnom uskladnení kovovej ortuti. Ostatné témy a dosiahnuté výstupy sú takisto rozhodujúce z hľadiska lepšej ochrany životného prostredia, zohľadnenia sociálnej dimenzie a príspevku k udržateľnému hospodárskemu rastu v členských štátoch (v súlade s Lisabonskou stratégiou). Potvrdzujú to prijaté závery Rady k revízii stratégie Spoločenstva na zníženie emisií CO₂ z osobných a ľahkých úžitkových automobilov, závery k revízii európskej schémy obchodovania s emisiami skleníkových plynov a nové podnety pre politiku EÚ v oblasti životného prostredia. Z programu Rady bol stiahnutý návrh rozhodnutia o uvedení na trh geneticky modifikovaného zemiaka v súlade so smernicou 2001/18/ES. K bodu „návrh smernice Európskeho parlamentu a

Rady o odpade“ bola dosiahnutá politická dohoda. SR postupovala pri rokovaní v súlade s mandátom NR SR a požadovala úpravu kompromisu v otázke spaľovania komunálneho odpadu. Nový kompromisný balíček predložený počas rokovania rieši obavy SR a preto SR podporila prijatie návrhu smernice. K bodu „návrh smernice EP a Rady o environmentálnych štandardoch kvality v oblasti vodnej politiky a novelizujúcej smernicu 2000/60/ES“ bola dosiahnutá politická dohoda. SR podporila kompromisný návrh smernice. K bodu „návrh nariadenia EP a Rady o zákaze vývozu a bezpečnom uskladnení kovovej ortuti“ sa rozsah pôsobnosti nariadenia bude týkať výlučne kovovej ortuti, netýka sa zlúčenín ortuti ani výrobkov z ortuti. Skladovanie ortuti bude možné uskutočniť aj v nestabilizovanom stave, pokiaľ nebudú definitívne potvrdené vedecké analýzy novými dopadovými štúdiami a technológiami. Následne bude umožnená revízia nariadenia. SR podporila kompromisný návrh nariadenia. K bodu „odporúčanie Európskej komisie Rade k účasti Európskeho spoločenstva v rokovaniach o medzinárodných pravidlách a postupoch v oblasti zodpovednosti a náhrady škôd vyplývajúcich z cezhraničného pohybu živých modifikovaných organizmov v rámci Kartagenskeho protokolu o biologickej bezpečnosti“ bol prijatý návrh rozhodnutia. SR podporila návrh rozhodnutia Rady. K bodu „Oznámenie EK Rade a EP o výsledku prehodnotenia stratégie Spoločenstva na zníženie CO₂ emisií z osobných automobilov a ľahkých úžitkových vozidiel“ SR podporila návrh záverov Rady. K bodu „prehodnotenie schémy EÚ o obchodovaní s emisiami“ bol prijatý kompromis, ktorý obsahuje zmienku o špecifikách podľa vzoru Rady európy a odkaz na environmentálne bezpečné zachytávanie a uskladnenie CO₂. Deklarácia Komisie k prijatým záverom Rady podporuje myšlienku zohľadnenia dosiahnutého pokroku v znižovaní CO₂ najmä u nových členských štátov a stanovovania jednoznačných kritérií pre určovanie celkového množstva kvót pre obdobie po 2012. SR podporila návrh záverov Rady. K bodu „príprava deviateho stretnutia konferencie zmluvných strán k Dohovoru o biodiverzite (COP 9) (Bonn, 19. až 30. mája 2008)“ boli prijaté závery Rady. SK postupovalo v súlade s mandátom NR SR a podporilo návrh záverov Rady. K bodu „nové perspektívy EÚ environmentálnej politiky (Prehodnotenie 6. Environmentálneho akčného plánu; Ekonomické nástroje; Životné prostredie, inovácie, zamestnanosť)“ SR podporila návrh záverov Rady. Bod „rozhodnutie Rady týkajúce sa uvedenia výrobku z geneticky modifikovaného zemiaku (*Solanum tuberosum* L. line EH92-527-1) so zvýšeným obsahom amylopektínu v škrobe, podľa Smernice 2001/18/ES“ bol stiahnutý z rokovania Rady.

Dňa **30.10.2007** sa zasadnutie Rady pre životné prostredie uskutočnilo v Luxemburgu. Ústrednou témou rokovania boli prípravy na 13. zasadnutie konferencie zmluvných strán Rámcového dohovoru OSN o zmene klímy a na 3. stretnutie zmluvných strán Kjótskeho protokolu. Rada prijala závery, ktoré odrážajú ambície a politické vodcovstvo EÚ v boji proti klimatickým zmenám. Jednostranný cieľ na redukcii emisií skleníkových plynov o 20 % do roku 2020, resp. o 30 %, ak sa zapoja ostatné rozvinuté krajiny, je jasným politickým signálom, ktorý bude adresovaný na svetovej klimatickej konferencii OSN v decembri 2007. Okrem toho Rada prijala závery k oznámeniu Komisie o riešení problému nedostatku vody a such v Európskej únii. Rada viedla diskusiu o smerovaní k návrhu novely smernice o kvalite palív. Rada diskutovala aj o správe Komisie o pokroku v realizácii obnovenej stratégie trvalo udržateľného rozvoja EÚ. Rada hlasovala o dvoch návrhoch rozhodnutí o dočasnom zákaze používania a predaja geneticky modifikovanej kukurice T25 a MON810 v Rakúsku, avšak nedosiahla kvalifikovanú väčšinu. Bod „nedostatok vody a sucho“ Rada jednomyselne prijala predložený návrh záverov Rady „Nedostatok vody a suchá“. Závery zdôrazňujú plnú implementáciu existujúcich nástrojov, najmä rámcovej smernice o vodách. Text však zároveň necháva priestor pre budúce rozhodnutia. Akékoľvek legislatívne iniciatívy by sa ale mali zakladať na hĺbkovom posúdení vplyvov. SK v súlade s mandátom NR SR podporilo kompromisné znenie. K bodom „návrh rozhodnutia Rady o dočasnom zákaze používania a predaja geneticky modifikovanej kukurice (Zea mays L. línia T25) v Rakúsku podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/18/ES a návrh rozhodnutia Rady o dočasnom zákaze používania a predaja geneticky modifikovanej kukurice (Zea mays L. línia MON 810) v Rakúsku podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/18/ES“ sa na Rade nepodarilo dosiahnuť kvalifikovanú väčšinu za ani proti návrhom rozhodnutí o dočasnom zákaze používania a predaja geneticky modifikovanej kukurice (T25 a MON810) v Rakúsku. Proti návrhu sa vyjadrilo 16 členských štátov. Komisia v súlade s komitologickým postupom môže teraz konať vo svojej právomoci a prijať uvedené návrhy. SK v súlade s mandátom NR SR podporilo stanovisko AT a hlasovalo proti uvedeným návrhom. K bodu „zmena klímy“ predsedníctvo podľa výhrad a doplnkov delegácii mierne aktualizovalo text záverov Rady, kde okrem iného zapracovalo pozmeňujúci návrh SK týkajúci sa prevencie budúcich konfliktov v dôsledku migrácie ľudí pri adaptácii na klimatické zmeny. Obdobne zapracovali návrh UK s odkazom na potrebu finančných nástrojov pre rozvojový svet a návrh PL k trvalo udržateľnému využívaniu lesného hospodárstva a zmeny využívania pôdy. SK v súlade s mandátom NR SR podporilo kompromisné znenie, pričom pozmeňujúci návrh si získal podporu predsedníctva ako aj ostatných delegácií. K bodu „návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady pozmeňujúcej smernicu 98/70/ES týkajúcej sa špecifikácií pre benzín, naftu a plynové oleje, zavádzajúcej mechanizmus na monitorovanie a znižovanie emisií skleníkových plynov z použitia palív v cestnej doprave a meničnej smernice 1999/32/ES týkajúcej sa špecifikácie paliva používaného v plavidlách vnútrozemskej plavby a rušiacej smernicu 93/12/EHS“ predsedníctvo a všetky členské štáty podporili stanovenie cieľov pre znižovanie emisií z palív. Európska politika má význam a poslanie v redukcii skleníkových plynov z palív. SK predložilo odpovede na otázky predsedníctva v politickej diskusii a tým obohatilo výmenu názorov o prvky jasných pravidiel a metodológie pre výpočet emisií skleníkových plynov z palív v rámci redukčných cieľov. SK v súlade s mandátom NR SR podporilo politickú diskusiu a odpovedalo na otázky predložené PRES. K bodu „stratégia EÚ trvalo udržateľného rozvoja“ Rada uskutočnila diskusiu o smerovaní k správe o pokroku v implementácii stratégie EÚ pre trvalo udržateľný rozvoj. Delegácie vo všeobecnosti podporili dosiahnutý pokrok a vyzvali na ďalšie koordinované úsilie v dosahovaní cieľov trvalo udržateľného rozvoja.

Dňa **20. decembra 2007** sa zasadnutie Rady pre životné prostredie konalo v Bruseli. Hlavnými bodmi programu boli rokovania smerujúce k dosiahnutiu politickej dohody k dvom návrhom smernice – rámcovej smernice o ochrane pôdy a novely smernice 2003/87/ES, ktorou sa zahrnú emisie z letectva do európskej schémy obchodovania s emisnými kvótami. Rada dosiahla kvalifikovanou väčšinou politickú dohodu k novele smernice 2003/87/ES, ktorou sa zahrnú emisie z letectva do európskej schémy obchodovania s emisnými kvótami. Konečný kompromis možno zhrnúť nasledovne: Začiatok schémy obchodovania bol stanovený na 2012 pre všetky lety jednofázovo, aukcie boli stanovené na úrovni 10% v kontexte revízie európskej schémy obchodovania s emisnými kvótami, rok 2010 by mal byť referenčným rokom pre stanovenie kvót a rozhodnutie o využívaní príjmov z aukcií bude v právomoci

členských štátov. K návrhu rámcovej smernice o ochrane pôdy Rada z dôvodu existencie blokujúcej menšiny zo strany niektorých členských štátov (Nemecko, Veľká Británia, Francúzsko, Rakúsko, Holandsko a Malta) nedosiahla politickú dohodu a to aj napriek enormnej snahe predsedníctva, maximálnej miere flexibility a podpore ostatných členských štátov. Okrem toho Rada jednomyseľne prijala závery Rady k oznámeniu Komisie o priebežnom hodnotení európskeho akčného plánu pre životné prostredie a zdravie na obdobie rokov 2004-2010. Dôraz sa kladie na rozvinutie komplexného informačného systému a európskej siete pre životné prostredie a zdravie.

Využívajúc pozitívne skúsenosti „starých“ členských štátov EÚ, MŽP SR organizovalo pravidelné **stretnutie zástupcov veľvyslanectiev členských štátov** s ministrom životného prostredia SR pred formálnymi rokovaniami RŽP. Cieľom brífingov je informovať o pozíciách SR k prerokovávaným témam, ako aj získať zásadné informácie o postojoch ostatných štátov.

Za sledované obdobie boli v EÚ prijaté nasledovné environmentálne **právne akty**: 1 nariadenie, 3 smernice a 5 rozhodnutí.

V roku 2007 pokračoval tiež proces transpozície a zabezpečovania implementácie platných environmentálnych aktov EÚ (pozri str. 265 tejto správy).

Rok 2007 bol 1. rokom nového programovacieho obdobia z hľadiska využívania finančných prostriedkov EÚ v rámci Kohézneho fondu a Štrukturálnych fondov počas finančného obdobia 2007-2013. V júni 2007 boli úspešne završené práce na dokumente „**Stav a perspektívy implementácie environmentálnej acquis na obdobie 2007 – 2013**“, ktorý bol jedným z kľúčových dokumentov v procese prípravy a schvaľovania Operačného programu Životné prostredie. Tento dokument, ako jediný svojho druhu na Slovensku, zhodnotil stav implementácie legislatívy EÚ v oblasti životného prostredia od roku podpísania Prístupovej zmluvy (2003). Poskytol prehľad a základné informácie o využití všetkých finančných zdrojov pre dosiahnutie súladu s požiadavkami európskej legislatívy v oblasti životného prostredia do roku 2006 ako aj potreby, nároky a možnosti naplnenia záväzkov SR voči EÚ v oblasti ŽP do roku 2013.

Rezort ŽP úzko spolupracuje **so zástupcami NR SR**, pracovníci NR SR sú pravidelne prizývaní k účasti na rokovaníach Rezortnej koordinačnej skupiny ŽP, ako aj k rokovaniam komisie EU 1 na MZV SR, kde sú pravidelne informovaní o všetkých stanoviskách SR pripravovaných na rokovania v inštitúciách EÚ. Rezort ŽP plní ustanovenia ústavného zákona 379/2004 Z.z. o spolupráci NR SR a vlády SR v záležitostiach EÚ a dodržiava stanovené lehoty pre predkladanie predbežných pozícií k novým legislatívnym návrhom – smerniciam, čím prispieva k efektívnemu presadzovaniu záujmov Slovenska v EÚ.

Opatrenia hospodárskej politiky a iné opatrenia budú určené na to, aby viedli k hospodárskemu a sociálnemu rozvoju Slovenskej republiky a budú sa riadiť zásadou trvalo udržateľného rozvoja. Tieto opatrenia by mali zabezpečiť, aby sa od samého začiatku brali plne do úvahy aj aspekty ochrany životného prostredia a aby boli prepojené na požiadavky harmonického sociálneho rozvoja

Čl. 72 ods. 2 Európskej dohody o pridružení uzatvorenej medzi európskymi spoločenstvami a ich členmi na strane jednej a Slovenskou republikou na strane druhej (Luxemburg, 4. 10. 1993)

• PROGRAMY A PROJEKTY MEDZINÁRODNEJ SPOLUPRÁCE

PHARE - Národný program

• PHARE – twinning, twinning light, technická asistencia

Program PHARE poskytuje všeobecnú pomoc kandidátskym krajinám pri príprave na vstup do Európskej únie. Od roku 2000 sa na základe Agendy 2000 začala pomoc viac orientovať na podporu opatrení zameraných na dosiahnutie ekonomickej a sociálnej súdržnosti. V rámci programu PHARE boli v gescii Ministerstva životného prostredia SR v roku 2006 financované projekty komponentu harmonizácie acquis – tzv. twinning, twinning light a projekty technickej asistencie. Ich realizácia prebiehala v súlade s pravidlami Všeobecnej koordinačnej smernice pre zahraničnú pomoc poskytovanú EÚ. V oblasti životného prostredia sa program PHARE naďalej v roku 2007 zameriava na posilnenie administratívy MŽP SR a podporu procesu aproximácie legislatívy a jej uplatňovania v súlade s požiadavkami Európskej únie. V roku 2007 sa v rámci PHARE – Prechodného fondu 2007 realizovali 4 projekty, z ktorých sa 1 projekt skončil v roku 2007 a zvyšné 3 projekty budú ukončené v roku 2008.

Tabuľka 274. Zabezpečenie plnenia informačných tokov o kvalite vôd vodných plôch Slovenska a softvérové posilnenie databázového systému vôd vhodných na kúpanie – technická asistencia

Partner	SHMÚ + Deconta, s.r.o.
Celkový finančný objem	199 000 €
Cieľ	<p>Hlavným cieľom projektu bolo zabezpečenie plnenia povinností vyplývajúcich zo Zmluvy o prístúpení k EÚ (2003) v oblasti reportingu podľa právnych predpisov ES v sektore Voda (pre smernicu 2000/60/ES a 76/160/EHS) a voči EEA (pre sieť EIONET – Water, časť Jazerá).</p> <ul style="list-style-type: none"> Spracovanie inventarizácie dostupných údajov o vodných plochách v SR, prehľadu dopadov antropogénnych činností na stav vôd vodných plôch v SR a spracovanie inventarizácie technických parametrov a geografických údajov, ktoré je potrebné hodnotiť a sledovať v rámci monitoringu vodných plôch v SR v súlade s metodickými postupmi EEA a potrebami RSV . Analýza kritérií pre výber objektov (odberných miest) národnej monitorovacej siete vodných plôch v SR vyhovujúcej požiadavkám EEA a RSV, analýza informačných požiadaviek siete EIONET- Water ako i RSV, ktorých naplnenie je potrebné z národného monitoringu vodných plôch. Vypracovanie návrhu programu monitorovania vodných plôch v SR ako časti vhodnej pre národný program monitorovania stavu vôd vypracovaný v súlade s článkom 8 RSV a prílohou V. RSV a pilotná realizácia samotného navrhovaného základného monitoringu. Poskytnutie dostupných ročných údajov o kvalite vodných plôch v SR pre Európsku environmentálnu agentúru cez sieť EIONET – Water. Vývoj softvérového a databázového prostredia vhodného pre kontrolu a hodnotenie kvality vôd vhodných na kúpanie.
Stav projektu	Projekt bol ukončený 11/2007

Tabuľka 275. Stanovenie hodnôt environmentálnych noriem kvality pre vodu a posilnenie krajských a obvodných úradov životného prostredia pri implementácii kontroly a monitoringu vôd - twinning

Zahraničný partner	Taliansko (Agentúra pre spoluprácu miestnych samospráv - Turín)
Celkový finančný objem	2 016 400 €
Cieľ	Zlepšiť spôsobilosť slovenskej centrálnej, regionálnej a miestnej správy, aby sa zabezpečil úplný výkon acquis týkajúceho sa kvality vody. Projekt je zameraný hlavne na stanovenie EQS látky relevantné pre SR a na posilnenie krajských a obvodných úradov životného prostredia pri naplňaní požiadaviek RSV a smernice 76/464/EEC. Projekt je zameraný na: <ul style="list-style-type: none"> • zriadenie environmentálnych noriem kvality (ENK) pre nebezpečné látky • inštaláciu informačného systému na regionálnych a okresných úradoch životného prostredia potrebného na zber, spracovanie a prenos údajov a poskytnutie príslušného vzdelávania • odbornú prípravu a pomoc regionálnym a okresným úradom životného prostredia pri príprave kontrolných a monitorovacích programov • odbornú prípravu pracovníkov, ktorí zodpovedajú za monitorovanie a kontrolu kvality vody a vypúšťanie odpadových vôd a o používaní noriem a hodnotiacich metód • zlepšenie koordinácie medzi centrálnymi a miestnymi štátnymi vodárskymi podnikmi zriadením pravidelných informačných tokov • prípravu protokolov a príručiek o postupoch zlepšenej horizontálnej koordinácie medzi rôznymi inštitúciami
Stav projektu	Projekt v realizácii, predpokladané ukončenie v roku 2008

Tabuľka 276. Vypracovanie národnej metodiky pre určenie kvality vody v nížinných riekach v súlade s RSV s použitím fytoplanktónu a návrh pre monitorovanie fyto bentosu – twinning light

Zahraničný partner	Rakúsko (Federálna agentúra pre životné prostredie)
Celkový finančný objem	120 000 €
Cieľ	Cieľom projektu je harmonizácia legislatívy týkajúcej sa vody v SR so smernicami EÚ hlavne so Smernicou 2000/60/EC Európskeho Parlamentu a Rady EÚ (RSV). Implementácia projektu umožní prispôbienie monitorovania a stanovenie biologickej kvality vôd vzhľadom k ich špecifickým preferenciám ako súčasť stanovenia ekologického stavu povrchových vôd: <ul style="list-style-type: none"> • zhodnotenie významných skupín indikátorov fyto bentosu v reprezentatívnych typoch riek • návrh monitoringu fyto bentosu a stanovenia ekologického stavu vôd v súlade s Rámcovou smernicou o vodách • vypracovanie národnej metodiky hodnotenia kvality vody nížinných riek s použitím fytoplanktónu v súlade s Rámcovou smernicou o vodách • zaškolenie zamestnancov Výskumného ústavu vodného hospodárstva, ktorí pracujú s monitoringom založeným na sledovaní fytoplanktónu a fyto bentosu
Stav projektu	Projekt v realizácii, predpokladané ukončenie v roku 2008

Tabuľka 277. Dobudovanie informačného systému pre posudzovanie vplyvov na životné prostredie – časť strategické environmentálne hodnotenie – technická asistencia

Partner	proS s.r.o.
Celkový finančný objem	147 000 €
Cieľ	Hlavným cieľom projektu je zabezpečiť podporu skvalitnenia a dobudovania podmienok implementácie zákona v oblasti informačného zabezpečenia (prostredníctvom IS EIA/SEA – tretej časti) zúčastnených subjektov, participácie verejnosti v procese SEA ako normy transponujúcej acquis, prístupu verejnosti k informáciám o životnom prostredí a zapojenie verejnosti do rozhodovacích procesov v starostlivosti o životné prostredie: <ul style="list-style-type: none"> • dotvorenie IS EIA/SEA – dobudovanie IS EIA/SEA, jeho tretej časti „Informácie“, aby predstavoval komplexnú sieť informácií prístupnú všetkým zainteresovaným skupinám účastníkov procesu posudzovania vplyvov na ŽP podľa prístupových práv, rozšírenie verejne prístupnej časti IS EIA/SEA realizovanej cez web stránku http://eia.enviroportal.sk o tretiu časť „Informácie“, vytvorenie anglickej verzie web stránky o procese posudzovania vplyvov na ŽP (EIA/SEA) na Slovensku pre informovanie verejnosti zo zahraničia • vytvorenie propagačných materiálov, metodických príručiek a časopisu o posudzovaní vplyvov na životné prostredie

	<ul style="list-style-type: none"> • zorganizovanie workshopov SEA zameraných na štátnu správu na posudzovanie vplyvov na ŽP a pre ostatných účastníkov procesu posudzovania vplyvov na ŽP • monitoring spokojnosti užívateľov IS EIA/SEA a monitoring funkčnosti IS EIA/SEA – tretej časti
Stav projektu	Projekt v realizácii, predpokladané ukončenie v roku 2008

INTERREG IIIB CADSES

Program Iniciatívy Spoločenstva (Community Initiative Programme – ďalej len „CIP“) INTERREG III, zameranie B (ďalej len „INTERREG III B“) slúži na posilnenie nadnárodnej spolupráce v oblasti priestorového rozvoja a koordináciu tohto rozvoja na území členských krajín EÚ, ako aj kandidátskych a ostatných krajín. V závislosti od geografického priestoru, v ktorom sa tento cieľ realizuje, bolo v rámci CIP INTERREG III B vyčlenených viacero programov.

Slovenská republika je zapojená do programu INTERREG III B CADSES, ktorý je zameraný na transnacionálnu spoluprácu v stredoeurópskom, jadranskom, podunajskom a juhovýchodoeurópskom priestore (z anglického názvu ktorého „Central, Adriatic, Danubian, South – Eastern European space“ je odvodená aj skratka „CADSES“).

V Programe Iniciatívy Spoločenstva INTERREG III B CADSES (2000 – 2006) boli pre programové obdobie 2000 – 2006 stanovené nasledujúce priority:

- Priorita 1: Podpora trvalo udržateľného územného rozvoja a sociálnej a ekonomickej kohézie;**
- Priorita 2: Efektívne a trvalo udržateľné dopravné systémy, prístup k informačnej spoločnosti;**
- Priorita 3: Podpora a manažment rozvoja krajiny, prírodného a kultúrneho dedičstva;**
- Priorita 4: Ochrana životného prostredia, manažment zdrojov a prevencia.**

Za celkové riadenie programu na nadnárodnej úrovni zodpovedá **nadnárodný riadiaci orgán v Ríme** (Ministry for Infrastructures).

Projekty v rámci programu INTERREG majú nadnárodný charakter, pričom v každom projekte musia byť zapojení **minimálne 3 projektoví partneri** s finančnou spoluúčasťou z rôznych krajín priestoru CADSES.

Projekty sú zároveň založené na **princípe vedúceho partnera**, ktorý preberá zodpovednosť za predloženie nadnárodnej projektovej žiadosti, celkové riadenie a implementáciu projektu, podpisuje zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku z ERDF pre celý projekt a zároveň preberá finančnú zodpovednosť za prostriedky z ERDF.

MŽP SR je národným orgánom pre SR v rámci Programu Iniciatívy Spoločenstva CIP INTERREG IIIB CADSES (ďalej len „CIP Interreg IIIB CADSES“).

V rámci CIP INTERREG IIIB CADSES na základe rozhodnutia nadnárodného Riadiaceho výboru boli vyhlásené štyri výzvy na predkladanie projektov a jedna výzva na rozšírenie projektov.

- **Prvá nadnárodná výzva** bola vyhlásená dňa 15. 6. 2002 a uzavretá dňa 31. 7. 2002. V rámci uvedenej výzvy bolo schválených **34 projektov**, z toho **tri projekty** s účasťou **10 slovenských partnerov**. Celkovo ide o **147 300,00 EUR** z vlastných zdrojov projektových partnerov.
- **Druhá nadnárodná výzva** na predkladanie projektov CIP INTERREG IIIB CADSES bola vyhlásená dňa 14. 4. 2003 a uzavretá dňa 17. 6. 2003. V rámci uvedenej výzvy bolo schválených **39 projektov**, z toho **10 projektov** s účasťou **13 slovenských projektových partnerov**. Celkovo ide o **108 057,00 EUR** z vlastných zdrojov projektových partnerov.

V rámci 1. a 2. výzvy slovenskí projektoví partneri nemali možnosť čerpať finančné prostriedky z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ďalej len „ERDF“), ani im nebolo poskytované spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu v rámci rozpočtovej kapitoly MŽP SR. Ich prípadná finančná účasť v projekte bola zabezpečená len vlastnými zdrojmi daného projektového partnera.

- **Nadnárodná výzva na rozšírenie projektov** CIP INTERREG III B CADSES bola vyhlásená dňa 17.9.2004 a uzavretá dňa 5.11.2004 a týkala sa projektových partnerov z nových členských štátov EÚ, zapojených do projektov schválených v prvých dvoch výzvach (celkovo 73 projektov).

Projektoví partneri z nových členských štátov EÚ tak dostali možnosť retrospektívne požiadať o finančné prostriedky z ERDF, posilniť svoju finančnú účasť v projektoch a participovať na nich ako rovnocenní finanční partneri. Zároveň tiež dostali možnosť rozšíriť svoje aktivity v rámci projektu.

V rámci tejto výzvy bolo predložených celkovo 32 projektov z toho 10 projektov s účasťou 13 slovenských projektových partnerov.

Nadnárodný Riadiaci výbor na svojom zasadnutí 18.2.2005 rozhodol o schválení 1 projektu a podmienčnom schválení **8 projektov** s účasťou **13 slovenských projektových partnerov**.

V nadväznosti na to Spoločný technický sekretariát (ďalej len „JTS“) overil splnenie stanovených podmienok a dňa 31.5.2005 informoval zástupcov nadnárodného Riadiaceho výboru za SR a Kontaktné miesto CADSES Slovensko o **schválení všetkých 10 projektov s účasťou slovenských projektových partnerov**. Celkovo ide o **983 551,00 EUR**, z toho **609 831,00 EUR** z ERDF a **373 720,00 EUR** predstavuje národné spolufinancovanie.

- **Tretia nadnárodná výzva** na predkladanie projektov bola vyhlásená 8.11.2004 a uzavretá dňa 14.1.2005. V rámci tejto výzvy slovenskí projektoví partneri už participujú ako plnoprávni členovia programu s možnosťou čerpať finančné prostriedky z ERDF, ako aj spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu, na ktoré sú vyčlenené finančné prostriedky v rozpočtovej kapitole MŽP SR.

V rámci tretej výzvy bolo celkovo predložených 134 projektov, z toho 34 projektov s účasťou 42 slovenských projektových partnerov.

Nadnárodný Riadiaci výbor na svojom zasadnutí 27.4.2005 rozhodol o **schválení celkovo 21 projektov, z toho 8 projektov s účasťou 10 slovenských projektových partnerov**. Celkovo ide o **1 857 898,00 EUR**, z toho **1 224 424,00 EUR** z ERDF a **633 474,00 EUR** predstavuje národné spolufinancovanie.

- **Štvrtá nadnárodná výzva na predkladanie projektov CIP INTERREG III B CADSES** bola vyhlásená dňa 26.9.2005 a bola uzavretá dňa 7.11.2005.

V rámci uvedenej výzvy bolo celkovo predložených 328 projektov, z toho 76 projektov s účasťou 106 slovenských projektových partnerov.

Nadnárodný Riadiaci výbor na svojom zasadnutí dňa 22.3.2006 v Alexandropolise v Grécku rozhodol o **schválení celkovo 41 projektov, z toho 19 projektov s účasťou 26 slovenských projektových partnerov**. Celkovo ide o **3 379 628,00 EUR**, z toho **2 021 934,75 EUR** z ERDF a **1 357 693,25 EUR** predstavuje národné spolufinancovanie.

Celkovo bolo v rámci Programu Iniciatívy Spoločenstva CIP INTERREG IIIB CADSES k **31.12. 2007** na nadnárodnej úrovni schválených **40 projektov s 59 projektovými partnermi zo Slovenskej republiky, s celkovým objemom požadovaných finančných prostriedkov 6 221 077 EUR**. Z toho **3 856 189,75 EUR** je z ERDF a **2 364 887,25 EUR** predstavuje národné spolufinancovanie.

Finančné prostriedky z ERDF sú slovenským projektovým partnerom poskytované prostredníctvom vedúcich partnerov príslušných projektov po podpísaní zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku z ERDF medzi vedúcim partnerom projektu a nadnárodným riadiacim orgánom.

MŽP SR – Odbor implementácie projektov a odbor financovania a platieb projektov vykonáva overovanie výdavkov pre všetkých slovenských projektových partnerov, ktorí predkladajú Prehlásenie o overení vedúcemu partnerovi projektu.

Projektový partner zo SR môže po schválení projektu, do ktorého je zapojený, Riadiacim výborom a po podpísaní zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku z ERDF medzi Riadiacim orgánom a vedúcim partnerom príslušného projektu („Subsidy Contract“), ako aj zmluvy medzi vedúcim partnerom a partnermi projektu („Partnership Agreement“), predložiť žiadosť o poskytnutie nenávratného finančného príspevku zo štátneho rozpočtu Národnému orgánu (MŽP SR) a to len za podmienok uvedených v Mechanizme riadenia Programu Iniciatívy Spoločenstva INTERREG III B CADSES v SR.

Dňa **30.9.2005** bola **vyhlásená** národná výzva na predkladanie žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku zo štátneho rozpočtu pre žiadateľov/projektových partnerov zo SR zapojených do projektov schválených v rámci nadnárodnej výzvy na rozšírenie projektov (implementovaných v 1. a 2. nadnárodnej výzve) a 3. nadnárodnej výzvy na predkladanie projektových žiadostí CIP INTERREG III B CADSES. Uvedená výzva bola s účinnosťou od **31.5.2006 uzavretá**. V rámci tejto výzvy bolo predložených a schválených **20 projektových žiadostí** o poskytnutie nenávratného finančného príspevku **zo štátneho rozpočtu** s celkovým objemom požadovaných finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu 32 979 664,23 Sk (tomu zodpovedajúci nenávratný finančný príspevok z ERDF poskytovaný prostredníctvom vedúcich partnerov projektov predstavuje 65 508 404,63 Sk).

Dňa **16.11.2006** bola vyhlásená výzva na predkladanie žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku zo štátneho rozpočtu pre žiadateľov/projektových partnerov zo SR zapojených do projektov schválených v rámci **4. nadnárodnej výzvy na predkladanie projektov** v rámci Programu Iniciatívy Spoločenstva INTERREG III B CADSES, s celkovým objemom požadovaných finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu **45 923 124,00 Sk**. V rámci tejto výzvy bolo k **31.12.2007** predložených spolu 17 projektových žiadostí o NFP zo ŠR s celkovým objemom požadovaných finančných prostriedkov zo ŠR 30 584 766,08 Sk. Zasadnutím riadiacej komisie pre zameranie INTERREG IIIB CADSES bolo k 31.12.2007 v rámci tejto výzvy schválených spolu 14 projektových žiadostí s celkovým objemom požadovaných finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu vo výške 20 886 237,68 Sk.

Globálny fond pre životné prostredie (GEF - Global Environmental Facility)

Iniciatíva **Global Environment Facility (GEF)** bola založená v roku 1991 ako pilotný program pod Medzinárodnou bankou pre obnovu a rozvoj. Cieľom iniciatívy GEF je pomáhať rozvojovým krajinám a krajinám s prechodnou ekonomikou financovať projekty zamerané na celosvetovú ochranu životného prostredia. Do roku 2006 bola pomoc GEF zameraná na projekty v oblasti trvalého využitia a ochrany biodiverzity, trvalého obhospodarovania pôdy, zmiernenia dopadov klimatických zmien, spoločného manažment povodí riek a medzinárodných vôd, manažmentu perzistentých organických látok. Od roku 1991 poskytol fond GEF celkovo 7,6 miliardy USD na viac ako 2 000 projektov vo viac ako 165 krajinách sveta. Slovenská republika zatiaľ patrí medzi krajiny, ktoré môžu čerpať finančné prostriedky z fondu GEF.

Projekty GEF boli pôvodne zamerané na štyri oblasti životného prostredia Biodiverzita, Klimatické zmeny, Medzinárodné vody, Degradácia pôdy, Ozónová vrstva a POPs (perzistentné organické látky).

Projekty GEF sú riadené implementačnými agentúrami. Pre strednú a východnú Európu je to UNDP s kanceláriou v Bratislave,

UNEP s kanceláriou v Nairobi a World Bank – Svetová banka. Realizácii projektov po celom svete napomáhajú partnerské realizačné agentúry, ktorých je sedem: UNIDO, FAO, IFAD, EBRD, Africká rozvojová banka, Ázijská rozvojová banka a Interamerická rozvojová banka.

V období od 1.7.2006 do 30.6.2010 začalo pre program Global Environment Facility nové programovacie obdobie (GEF 4), v ktorom sa prioritné oblasti zúžujú na klimatické zmeny a biodiverzitu. V oblasti Biodiverzita bola Slovenská republika zaradená do skupiny 93 krajín s priemernou alokáciou na krajinu do výšky maximálne 3,5 mil. USD do roku 2010. V oblasti Klimatické zmeny bola Slovenskej republike pridelená individuálna alokácia v celkovom objeme 5,7 mil. USD do roku 2010.

Slovensko sa v iniciatíve GEF zúčastňuje od roku 1994. Doteraz bolo schválených 12 projektov s dotáciou v celkovej sume 22,46 mil. USD, z ktorých sú už tri ukončené. Slovenské organizácie ďalej participujú v štrnástich medzinárodných projektoch a dva ďalšie projekty sú momentálne v príprave.

Tabuľka 278. Environmentálne projekty GEF

Projekt	Oblasť	GEF grant	Celkové náklady
		mil. USD	
Ochrana biodiverzity	biodiverzita	2,300	3,17
Stratégie na ochranu biodiverzity, akčný plán a národná správa	biodiverzita	0,077	0,077
Lúky strednej Európy - ochrana a trvalo udržateľné využívanie	biodiverzita	0,750	1,102
Ochrana, obnova a rozumné využívanie vápenatých slatín na Slovensku	biodiverzita	1,000	2,463
Podpora implementácie Národného rámca biologickej bezpečnosti pre Slovensko	biodiverzita	0,466	0,605
Zníženie emisií skleníkových plynov prostredníctvom využívania energie z biomasy na severozápadnom Slovensku	zmena klímy	0,999	8,343
Odstraňovanie bariér rekonštrukcie verejného osvetlenia na Slovensku	zmena klímy	0,995	3,203
Národné hodnotenie pre rozvoj kapacít pre globálny environmentálny manažment	viac oblastí	0,200	0,22
Integrácia princípov a praktík ekologického manažmentu do krajinného a vodo-hospodárskeho manažmentu na Východoslovenskej nížine	viac oblastí	0,995	4,345
Eliminácia častíc ničiacich ozónovú vrstvu pri výrobe domácich chladničiek a mrazničiek	ozónová vrstva	3,500	5,953
Počiatočná pomoc Slovenskej republiky pri plnení záväzkov vyplývajúcich zo Štokholmského dohovoru o perzistentných organických látkach (POPs)	POPs	0,475	0,475
Počiatočná pomoc Slovenskej republiky pri plnení záväzkov vyplývajúcich zo Štokholmského dohovoru o perzistentných organických látkach (POPs)	POPs	10,704	20,778
SPOLU		22,461	50,734

I. Programové obdobie 2004 – 2006

Európska komisia schválila Operačný program Základná infraštruktúra (OP ZI) dňa 18. decembra 2003, ktorý rozpracúva ciele Národného rozvojového plánu pre roky 2004 – 2006 pre oblasť dopravnej, environmentálnej a lokálnej infraštruktúry. OP ZI vymedzuje oblasti pre čerpanie finančnej pomoci zo štrukturálnych fondov EÚ, a to priamo z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ERDF). MŽP SR bolo v tomto období sprostredkovateľským orgánom pod riadiacim orgánom (Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR) pre OP ZI pre Prioritu 2 Environmentálna infraštruktúra, ktorá je jednou z jeho troch priorít. Každá priorita je rozdelená do viacerých opatrení, v prípade priority 2 sú to nasledujúce opatrenia:

- 2.1 Zlepšenie a rozvoj infraštruktúry na ochranu a racionálne využívanie vôd,
- 2.2 Zlepšenie a rozvoj infraštruktúry na ochranu ovzdušia,
- 2.3 Zlepšenie a rozvoj infraštruktúry odpadového hospodárstva a
- 2.4 Ochrana, zlepšenie a regenerácia prírodného prostredia

Tabuľka 279. Objem prostriedkov alokovaných pre jednotlivé opatrenia Priority 2 Environmentálna infraštruktúra pre roky 2004 – 2006

	Alokované prostriedky (v Sk) *	Alokované prostriedky (v €)*
Opatrenie 2.1 (vody)	spolu: 2 215 150 644 ERDF: 1 748 803 130 ŠR: 466 347 514	spolu: 58 293 438 ERDF: 46 021 135 ŠR: 12 272 303
Opatrenie 2.2 (ovzdušie)	spolu: 1 275 267 384 ERDF: 867 743 110 ŠR: 407 524 274	spolu: 33 559 668 ERDF: 22 835 345 ŠR: 10 724 323
Opatrenie 2.3 (odpadové hospodárstvo)	spolu: 1 174 746 592 ERDF: 829 081 302 ŠR: 345 665 290	spolu: 30 914 384 ERDF: 21 817 929 ŠR: 9 096 455
Opatrenie 2.4 (prírodné prostredie)	spolu: 289 820 452 ERDF: 217 365 358 ŠR: 72 455 094	spolu: 7 626 854 ERDF: 5 720 141 ŠR: 1 906 713

1Euro = 38 SKK

K **31.12.2007** bolo na MŽP SR ako SORO pre Prioritu 2 Environmentálna infraštruktúra OP ZI zaregistrovaných **428 žiadostí** o nenávratný finančný príspevok (NFP)

- v rámci **Opatrenia 2.1:** **161 žiadostí o NFP**
- v rámci **Opatrenia 2.2:** **67 žiadostí o NFP**
- v rámci **Opatrenia 2.3:** **149 žiadostí o NFP**
- v rámci **Opatrenia 2.4:** **51 žiadostí o NFP**

K **31.12.2007** minister životného prostredia **schválil** na základe odporúčania výberovej komisie (Rady environmentálnych projektov) **186 žiadostí** o nenávratný finančný príspevok. Z toho so **186 žiadateľmi** už bola **uzatvorená zmluva** o poskytnutí nenávratného finančného príspevku.

- v rámci **Opatrenia 2.1:** **64** schválených žiadostí o NFP v celkovej výške z ERDF a **ŠR 2 468 968 447 Sk**
- v rámci **Opatrenia 2.2:** **34** schválených žiadostí o NFP v celkovej výške z ERDF a **ŠR 2 078 242 556 Sk**
- v rámci **Opatrenia 2.3:** **62** schválených žiadostí o NFP v celkovej výške z ERDF a **ŠR 1 599 256 262 Sk**
- v rámci **Opatrenia 2.4:** **26** schválených žiadostí o NFP v celkovej výške z ERDF a **ŠR 299 409 072 Sk**

MŽP SR v súlade so smernicou MŽP SR z 1. februára 2006 č. 2/2006-9. a jej dodatku č. 1 vytvorilo zásobník projektov pre jednotlivé opatrenia priority č. 2 OP ZI. Účelom zásobníka projektov bolo vytvorenie zoznamu žiadostí, u ktorých z dôvodu nedostatočného disponibilného objemu finančných prostriedkov na príslušné opatrenia NFP nemohol byť alokovaný. Požadovaný NFP u týchto žiadostí bol alokovaný až dňom, kedy Ministerstvo životného prostredia SR vyzvalo žiadateľa na uzatvorenie zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku.

K **31.12.2007** bolo pre Prioritu 2 Environmentálna infraštruktúra OP ZI zaradených 51 žiadostí do zásobníka projektov, konkrétne:

- v rámci **Opatrenia 2.1:** **32 žiadostí o NFP**
- v rámci **Opatrenia 2.2:** **3 žiadostí o NFP**
- v rámci **Opatrenia 2.3:** **15 žiadostí o NFP**
- v rámci **Opatrenia 2.4:** **1 žiadosť o NFP**

Výzvy v rámci opatrení 2.1, 2.2 a 2.3 sú od 31. mája 2006 uzatvorené, výzva v rámci opatrenia 2.4 je uzatvorená od 31. októbra 2006.

MŽP SR v rámci opatrenia **2.1 Zlepšenie a rozvoj infraštruktúry na ochranu a racionálne využívanie vôd** podporilo projekty zamerané napr. na výstavbu vodovodov, kanalizácií a ČOV a realizáciu protipovodňových aktivít. Tieto aktivity priniesli jednoznačné zlepšenie kvality života do obcí a miest v podobe kvalitnej pitnej vody, čistenia odpadovej vody, a tým zníženia zaťaženia miestnych tokov a zvýšenia ochrany majetku a životov občanov prípade povodní.

V rámci opatrenia **2.2 Zlepšenie a rozvoj infraštruktúry na ochranu ovzdušia** MŽP SR podporilo napríklad projekty inštalácie odlučovačov prachu v podnikoch alebo zmenu palivovej základne z uhlia na biomasu (inštaláciou kotlov na biomasu namiesto kotlov na plyn) v podnikoch alebo obecných objektoch (napr. ZŠ, obecný úrad, materská škola a pod.), alebo napríklad aj projekt komplexného systému zásobovania teplom v obecných objektoch vo viacerých obciach na báze biomasy – štiepky, uskutočnením ktorého sa zmenila palivová základňa z uhlia na lokálny zdroj – biomasu. Okrem zníženia emisií základných znečisťujúcich látok a skleníkových plynov priniesli tieto projekty aj úsporu nákladov obciam na vykurovanie objektov a podporili využitie lokálneho zdroja energie – biomasy alebo aj slnečnej energie.

V rámci opatrenia **2.3 Zlepšenie a rozvoj infraštruktúry odpadového hospodárstva** MŽP podporilo napríklad projekty uzatvárania a rekultivácie skládok odpadu, ale hlavne projekty, ktoré zavádzali technológie na separáciu, zber a zhodnocovanie rôznych druhov odpadov, napr. elektronického odpadu, stavebného odpadu, opotrebovaných pneumatík, biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu, plastového odpadu a pod.

V rámci opatrenia **2.4 Ochrana, zlepšenie a regenerácia prírodného prostredia** boli podporené projekty na záchranu ohrozených druhov živočíchov, rekonštrukcie areálov našich sprístupnených jaskýň, vyčistenie jaskýň od odpadov rôzneho druhu, ale aj propagačné aktivity a aktivity zamerané na technické dovybavenie pracovísk Štátnej ochrany prírody SR, ktoré svojim štandardom značne zaostáva za ostatnými krajinami. Zoznam všetkých projektov podporených v rámci OP ZI, priority 2 Environmentálna infraštruktúra je prístupný širokej verejnosti a zverejnený na internetovej stránke MŽP SR www.enviro.gov.sk.

Počas obdobia rokov 2000 - 2006 bola Slovensku poskytovaná tiež pomoc Európskeho spoločenstva v rámci **podporného programu ISPA** (Instrument for Structural Policies for Pre-Accession, Nástroj štrukturálnych politik pre predvstupové obdobie). Poskytnutá podpora bola zameraná na dosiahnutie súladu s najnákladnejšími smernicami v oblasti životného prostredia. Tento program k 31. 12. 2007 podporil 22 veľkých projektov v oblasti budovania environmentálnej infraštruktúry v celkovej sume 316 566 370 EUR.

V roku 2004 v súvislosti so vstupom Slovenska do Európskej únie Slovenská republika prestala byť oprávneným žiadateľom pre program ISPA, čím došlo k skráteniu programovacieho obdobia a čerpanie prostriedkov pokračovalo v rámci nástupníckeho **Kohézneho fondu**. Kohézny fond k 31. 12. 2007 poskytol financovanie 7 projektov zameraných na infraštruktúru v životnom prostredí v celkovej sume 237 031 181 EUR.

II. Programové obdobie 2007 – 2013

V novom programovom období 2007 – 2013 je MŽP SR riadiacim orgánom pre Operačný program Životné prostredie (OP ŽP). Na základe skúseností získaných z predchádzajúceho obdobia, ale aj z obdobia predvstupových fondov, MŽP SR pripravilo v spolupráci s ďalšími rezortnými organizáciami OP ŽP, ktorý určuje oblasti podpory pre programové obdobie 2007 – 2013. Keďže schvaľovanie OP ŽP prebiehalo dlhšie ako sa očakávalo, OP ŽP bol schválený až 8. 11. 2007. Z toho dôvodu v roku 2007 neprebehli žiadne výzvy na predkladanie projektových žiadostí o NFP.

Operačný program podporí projekty na dosiahnutie zlepšenia ochrany životného prostredia prostredníctvom nasledovných prioritných osí:

Prioritná os 1: „Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd“

Prioritná os 2: „Ochrana pred povodňami“

Prioritná os 3: „Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy“

Prioritná os 4: „Odpadové hospodárstvo“

Prioritná os 5: „Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny“

Tabuľka 280. Objem prostriedkov alokovaných pre jednotlivé Prioritné osi Operačného programu životné prostredie 2007 – 2013

	Alokované prostriedky (v €)
Prioritná os 1: (voda)	spolu: 1 077 227 136 KF: 915 643 065 ŠR: 161 584 071
Prioritná os 2: (povodne)	spolu: 141 176 471 KF: 120 000 000 ŠR: 21 176 471
Prioritná os 3: (ovzdušie)	spolu: 211 764 706 ERDF: 180 000 000 ŠR: 31 764 706
Prioritná os 4: (odpady)	spolu: 570 588 235 KF: 485 000 000 ŠR: 85 588 235
Prioritná os 5:	spolu: 59 714 041 ERDF: 50 756 935 ŠR: 8 957 106

V rámci **prioritnej osi 1: Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd** budú okrem výstavby vodovodov, kanalizácií a ČOV podporené projekty na monitorovanie a hodnotenie stavu povrchových a pozemných vôd v zmysle požiadaviek EÚ ako aj projekty na podporu budovania a rekonštrukcie monitorovacích objektov.

V rámci **prioritnej osi 2: Ochrana pred povodňami** budú podporené projekty na protipovodňové opatrenia, ako je napr. úprava brehovej línie, ako aj nové možnosti, napríklad technické a biotechnické opatrenia v povodí spomaľujúce odtok vôd z povodia, výstavba retenčných nádrží, budovanie poldrov, ale aj projekty na tvorbu plánov manažmentu povodňových rizík.

V **prioritnej osi 3: Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy** došlo k najväčšiemu rozrôzneniu aktivít oproti minulému obdobiu. V tejto skupine budú okrem tých typov projektov, ktoré boli podporené v minulosti, financované aj

opatrenia: na znižovanie emisií prchavých organických látok (VOC) v regulovaných výrobkoch a v zariadeniach, kde sa látky obsahujúce VOC používajú, aktivity na zníženie emisií znečisťujúcich látok z verejnej dopravy v oblastiach vyžadujúcich osobitnú ochranu ovzdušia, nákup čistiacej techniky (postrekové cisterny, čistiace vozy) pozemných komunikácií, výsadba a regenerácia izolačnej zelene oddelujúcej zástavbu od priemyselných stavieb, komerčných areálov alebo frekventovaných dopravných koridorov, informačné kampane o význame dosiahnutia dobrej kvality ovzdušia a rôzne potrebné analýzy a štúdie pôvodu a rozptylu znečisťujúcich látok a štúdie hodnotenia podielov zdrojov na znečistení ovzdušia. V tejto prioritnej osi budú aj v tomto období podporené projekty na využitie obnoviteľných zdrojov energie, ale čo je nové, tieto projekty môžu zahŕňať aj opatrenia na zníženie energetických strát budov (napr. zatepľovanie fasád, výmena okien, tepelnej izolácie rozvodov a pod.). Zmena palivovej základne na obnoviteľné zdroje energie sa oproti minulému obdobiu môže realizovať aj v kombinácii s kogeneráciou alebo v kombinácii s výstavbou a modernizáciou primárnych a diaľkových rozvodov pre systémy centrálného zásobovania teplom. Ďalšou novou aktivitou sú projekty inštalácie tepelných čerpadiel za účelom náhrady produkcie tepla a teplej vody z neobnoviteľných zdrojov energie. Ďalšia skupina aktivít obsahuje napr. projekty na skvalitňovanie monitorovania, inventarizácie a projekcii emisií skleníkových plynov a príprava programov vzdelávania a zvyšovania verejného povedomia v oblasti zmeny klímy.

V **Prioritnej osi č. 4: Odpadové hospodárstvo** budú podporené projekty podobného charakteru ako v minulosti, ale budú podporené zariadenia na zhodnocovanie odpadov v iných oblastiach ako doteraz, napr. odpadov so šatstva, jedlých olejov a tukov, hliníkové obaly, batérie a pod. Pribudli aktivity na zneškodnenie nebezpečných odpadov, napr. zo zdravotníctva alebo pesticídov, vrátane POPs a PCB, a úplne novou oblasťou je podpora projektov odstraňovania environmentálnych záťaží.

V **Prioritnej osi č. 5: Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny** sa bude MŽP SR zameriavať hlavne na podporu tvorby a realizácie programov starostlivosti a záchrany o chránené územia a druhy rastlín a živočíchov, ale pribudli hlavne aktivity na zvyšovanie povedomia verejnosti o NATURA 2000 a jej ochrane a aktivity na zlepšenie vzťahov medzi vlastními pôdy, správcami a užívateľmi území v rámci chránených oblastí a organizáciami ochrany prírody.

SOUTH EAST EUROPE - Operačný program Juhovýchodná Európa

(SOUTH EAST EUROPE: JOINTLY FOR OUR COMMON FUTURE)

Program nadnárodnej spolupráce Juhovýchodná Európa je súčasťou nového cieľa 3 Európska územná spolupráca pre programové obdobie 2007 – 2013. Všeobecným cieľom nadnárodnej spolupráce je podporovať vyvážený územný rozvoj a územnú integráciu v oblasti spolupráce. Nadnárodná spolupráca sa sústreďuje na obmedzený počet prioritných oblastí v súlade s Lisabonským a Göteborgským procesom: Inovácie, Dostupnosť, Životné prostredie a Udržateľný rozvoj miest.

Operačný program Juhovýchodná Európa (ďalej len „OP JvE“) bol schválený rozhodnutím komisie K(2007) 6590 z 20/XII/2007, ktorým sa prijíma operačný program „South-East Europe“. Cieľom OP JvE je zlepšenie procesu územnej, ekonomickej a sociálnej integrácie, podpora kohézie, stability a konkurencieschopnosti prostredníctvom rozvíjania nadnárodného partnerstva a spoločných akcií v záležitostiach strategického významu.

OP JvE zahŕňa 16 krajín: Albánsko, Bosna a Hercegovina, Bulharsko, Macedónsko, Chorvátsko, Čierna Hora, Grécko, Maďarsko, Moldavsko, Rakúsko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko, Srbsko, Taliansko a Ukrajina.

V rámci SR je pre tento program oprávnené celé územie SR. Zapojiť sa môžu inštitúcie na národnej, regionálnej a miestnej úrovni (verejné inštitúcie, inštitúcie riadené verejným právom alebo inštitúcie riadené súkromným právom). Celková finančná alokácia pre SR pre OP JvE na obdobie 2007 - 2013 predstavuje 9,896 mil. EUR. Miera spolufinancovania z ERDF pre projektových partnerov zo SR predstavuje 85 % celkových oprávnených výdavkov na nimi uskutočňované aktivity v rámci projektu.

Riadenie nadnárodných projektov ako aj financovanie projektových partnerov, ktorí sú do nich zapojení, sa uskutočňuje prostredníctvom vedúceho partnera projektu. Finančné prostriedky z ERDF budú slovenským projektovým partnerom poskytované prostredníctvom vedúcich partnerov príslušných projektov, a to po podpísaní zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku z ERDF medzi vedúcim partnerom projektu a nadnárodným riadiacim orgánom („Subsidy Contract“). Financovanie projektových partnerov sa uskutočňuje výlučne systémom refundácie už vynaložených výdavkov. MŽP SR – odbor implementácie projektov spolu s odborom financovania a platieb projektov bude vykonávať overovanie výdavkov pre všetkých slovenských projektových partnerov a vystavovať vyhlásenie o overení, ktoré predložia vedúcemu partnerovi projektu. Certifikačný orgán vyplatí prostriedky ERDF vedúcemu partnerovi projektu ako konečnému prijímateľovi. Ten je zodpovedný za prerozdelenie financií z ERDF medzi partnerov projektu, a to na základe zmluvy uzavretej medzi vedúcim partnerom a partnermi projektu.

Ciele OP JvE budú dosahované prostredníctvom nasledovných Prioritných osí:

Prioritná os 1 „Uľahčovanie inovácií a podnikania“

Prioritná os 2 „Ochrana a zlepšovanie životného prostredia“

Prioritná os 3 „Zlepšovanie dostupnosti“

Prioritná os 4 „Rozvoj nadnárodných synergii pre oblasti udržateľného rastu“

Prioritná os 5 „Technická pomoc na podporu implementácie a budovania kapacít“

Prioritné osi sú ďalej podrobnejšie rozpracované na úroveň oblastí intervencie.

V roku 2007 boli v rámci OP JvE uskutočnené predovšetkým aktivity na nadnárodnej úrovni:

- programovanie – finalizácia operačného programu, príprava návrhov programových implementačných dokumentov,
- vytváranie riadiacich štruktúr (JTS, Kontaktné miesta) vrátane budovania kapacít,
- príprava komunikačných aktivít (vrátane prípravy a vyhlásenia tendrov na vytvorenie spoločného dizajnu, vytvorenie web stránky programu, úvodná konferencia atď.)

Úlohy jednotlivých orgánov OP JvE:

• **Monitorovací výbor**

Hlavnou úlohou Monitorovacieho výboru je zabezpečiť kvalitu, efektívnosť a prehľadnosť programových operácií a výber projektov. V Monitorovacom výbore majú zastúpenie všetky členské, kandidátske, aj nečlenské štáty EÚ; z každej krajiny sú delegovaní najviac traja zástupcovia, podľa možnosti z národnej aj regionálnej úrovne.

• **Riadiaci orgán**

Riadiaci orgán preberá celkovú právnu zodpovednosť za riadenie a implementáciu Programu. Riadiacim orgánom OP JvE bola ustanovená Národná rozvojová agentúra v Budapešti. Riadiaci orgán je zodpovedný za riadenie a implementáciu programu v súlade s príslušnými nariadeniami.

• **Certifikačný orgán**

Certifikačným orgánom OP JvE bolo ustanovené maďarské Ministerstvo financií so sídlom v Budapešti. Hlavnou úlohou Certifikačného orgánu je vypracovávať a predkladať Komisii certifikované vyhlásenia o overení výdavkov a žiadosti o platbu, a prijímať platby z Komisie.

• **Orgán auditu**

Ako orgán auditu pre OP JvE bol ustanovený Vládny kontrolný úrad v Budapešti. Pomocnú úlohu pre Orgán auditu operačného programu vykonáva Skupina auditorov, tvorená predstaviteľmi členských krajín participujúcich v Programme.

• **Spoločný technický sekretariát**

Spoločný technický sekretariát je jednotkou s medzinárodným zastúpením, ktorej úlohou je každodenné riadenie programu. Poskytuje technickú podporu Riadiacemu orgánu, Monitorovaciemu výboru a Orgánu auditu pri koordinácii a implementácii programu. Sídlí v Budapešti.

• **Národný orgán**

V nadväznosti na uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 1005 zo dňa 6.12.2006 k návrhu Národného strategického referenčného rámca Slovenskej republiky na roky 2007-2013 má Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky postavenie národného orgánu pre operačné programy v rámci cieľa Európska územná spolupráca – nadnárodná spolupráca.

• **Národný výbor (Spoločná národná komisia)**

Každý partnerský štát má úlohu vytvoriť národný výbor s cieľom zahrnúť regionálne a lokálne orgány, ako aj relevantné sektorové orgány a inštitúcie, mimovládne organizácie a zahrnutie iných relevantných socio – ekonomických a inštitucionálnych partnerov.

Výber projektov však nie je v kompetencii národného výboru, nakoľko táto kompetencia je vyhradená pre Monitorovací výbor.

• **Kontaktné miesto pre OP JvE**

Kontaktné miesto pre OP JvE je vytvorené v každom partnerskom štáte s cieľom adekvátne reprezentovať program v danej krajine a podporovať rozvoj potenciálnych medzinárodných projektov. Kontaktné miesto pre SR bolo vytvorené na Ministerstve životného prostredia, na odbore programov.

CENTRAL EUROPE - Operačný program Stredná Európa

(CENTRAL EUROPE: COOPERATING FOR SUCCES)

OP Stredná Európa je novým programom Európskej únie, ktorý podporuje spoluprácu v krajinách a regiónoch strednej Európy, čím prispieva k zlepšeniu inovácií, dostupnosti (dopravy a informačno-komunikačných technológií), životného prostredia a k zvýšeniu konkurencieschopnosti.

Operačný program Stredná Európa (ďalej len „OP SE“) bol schválený rozhodnutím komisie K(2007) 5817 z 03/XII/2007, ktorým sa prijíma operačný program „Central Europe“ a je realizovaný národnými, regionálnymi a lokálnymi inštitúciami z 9 krajín, a to z 8 členských štátov EU (Rakúska, Českej republiky, Nemecka, Maďarska, Talianska, Poľska, Slovenskej republiky, Slovinska) a západnej pohraničnej oblasti Ukrajiny.

Program poskytuje 231 mil. EUR z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ERDF) na oprávnené výdavky vedúcich partnerov a projektových partnerov. V rámci Slovenskej republiky je pre tento program oprávnené celé územie SR. Celková finančná alokácia pre SR pre OP SE na obdobie 2007 - 2013 predstavuje **9,8 mil. EUR**. Náklady slovenských projektových partnerov môžu byť podporené z prostriedkov ERDF do výšky 85 %. Partneri musia zostávajúcu časť výdavkov spolufinancovať z vlastných zdrojov.

Riadenie nadnárodných projektov, ako aj financovanie projektových partnerov, ktorí sú do nich zapojení, sa uskutočňuje prostredníctvom vedúceho partnera projektu. Finančné prostriedky z ERDF budú slovenským projektovým partnerom poskytované prostredníctvom vedúcich partnerov príslušných projektov, a to po podpísaní zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku z ERDF medzi vedúcim partnerom projektu a nadnárodným riadiacim orgánom („Subsidy Contract“).

Financovanie projektových partnerov sa uskutočňuje výlučne systémom refundácie už vynaložených výdavkov. MŽP SR – odbor implementácie projektov spolu s odborom financovania a platieb projektov bude vykonávať overovanie výdavkov pre všetkých slovenských projektových partnerov a vystavovať vyhlásenie o overení, ktoré predložia vedúcemu partnerovi projektu. Certifikačný orgán vyplatí prostriedky ERDF vedúcemu partnerovi projektu ako konečnému prijímateľovi. Ten je zodpovedný za prerozdelenie financií z ERDF medzi partnerov projektu, a to na základe zmluvy uzavretej medzi vedúcim partnerom a partnermi projektu.

Ciele OP SE budú dosahované prostredníctvom nasledovných Prioritných osí, ktoré sú podrobnejšie rozpracované na úrovni oblastí intervencií.

Priorita 1: „Uľahčenie inovácií v strednej Európe“

Priorita 2: „Zlepšenie dostupnosti strednej Európy ako aj v rámci nej“

Priorita 3: „Zodpovedné využívanie životného prostredia“

Priorita 4: „Zvýšenie konkurencieschopnosti a atraktívnosti miest a regiónov“

Priorita 5: „Technická pomoc na podporu implementácie a budovania kapacít“

V roku 2007 neprebehla na nadnárodnej úrovni žiadna výzva na predkladanie projektových žiadostí o nenávratný finančný príspevok z ERDF. V roku 2007 prebiehala príprava programových dokumentov, ako aj tvorba relevantných programových štruktúr na európskej, národnej i regionálnej úrovni.

Orgány programu a ich funkcie:

• **Monitorovací výbor**

Tvorí hlavný rozhodovací orgán a je zložený zo zástupcov členských štátov programu, pričom dohliada a zabezpečuje kvalitu a efektívnosť implementácie programu; schvaľuje projekty.

• **Riadiaci orgán**

Riadiaci orgán Mesto Viedeň v Rakúsku je zodpovedný za riadenie a implementáciu programu v súlade s princípmi správneho finančného riadenia a v zmysle nariadení EÚ o manažmente fondov Európskeho Spoločenstva.

• **Certifikačný orgán**

Certifikačný orgán Mesto Viedeň zabezpečuje, aby boli výdavky použité v súlade s európskymi a národnými pravidlami; je zodpovedný za platby vedúcim partnerom.

• **Orgán auditu**

Orgán auditu Úrad spolkového kancelára v Rakúsku zabezpečuje, aby boli audity vykonávané v súlade s medzinárodne platnými štandardmi auditu s cieľom overiť efektívnosť fungovania riadiacich a kontrolných systémov programu.

• **Spoločný technický sekretariát**

Spoločný technický sekretariát s medzinárodným zastúpením a so sídlom vo Viedni napomáha Riadiacemu orgánu, Monitorovaciemu výboru a ak je to potrebné, aj Orgánu auditu pri riadení programu; poskytuje podporu projektovým partnerom a žiadateľom.

• **Národný orgán**

Ministerstvo životného prostredia SR bolo v súlade s bodom A.2 uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 1005 zo 6. decembra 2006 schválené ako Národný orgán pre operačné programy v rámci cieľa 3 Európska územná spolupráca – nadnárodná spolupráca, teda aj pre Operačný program Stredná Európa.

• **Národný výbor (Spoločná národná komisia)**

Každý partnerský štát má úlohu vytvoriť národný výbor s cieľom zahrnúť regionálne a lokálne orgány, ako aj relevantné sektorové orgány a inštitúcie, mimovládne organizácie a zahrnutie iných relevantných socio – ekonomických a inštitucionálnych partnerov.

Výber projektov však nie je v kompetencii národného výboru, nakoľko táto kompetencia je vyhradená pre Monitorovací výbor.

• **Kontaktné miesto pre OP SE**

Kontaktné miesto pre OP SE je vytvorené v každom partnerskom štáte s cieľom adekvátne reprezentovať program v danej krajine a podporovať rozvoj potenciálnych medzinárodných projektov. Kontaktné miesto pre SR bolo vytvorené na Ministerstve životného prostredia, na odbore programov.